

אלפים תש"ל. לפני שש מאות שנה, לא העיז אף סופר להעתיק כזאת. לחטא נחשב להאמין ולפרסם ברבים חישוב מעין זה. אותו חשבון אנו מוצאים אצל האר"י ב"ל לקוטי תורה" בפרשת מקץ, פסוק א' וב"אור לשמים" של האדמו"ר רבי מאיר מאפטא (תק"כ — תקצ"א) והוא קבוע לשנת ה' אלפים תשכ"ב*.

כל החשבונות האלה נקבעו רק לקץ של "לא זכו בעתה" לפי "לוח החדקיות" (ראה לעיל), מבלי להתכחש לאמונת הגאולה העלולה לבא כל יום ברצון הבורא.

התקוות האלו גרמו במשך הגלות של אלף ושמונה מאות שנה החל מימי מרד בר כוכבא, לנסיגות חוזרים ונשנים לפרוק עול השעבוד ולפיתויי העם על ידי משיחי השקר. ה"זוהר" והחסידות עמדו בפרץ נגד סטיות אלו. דוקא אותו מורה של החסידים אומר, כי כל השואות האיומות, שחז"ל חזו אותן לימי עקבתא דמשיחא באגדות רבות, הופיעו לפני עיני רוחם במרחק רב, ממנו נראתה להם הדרך הארוכה של הגלות עד בא הקץ כחזיון מבעית. אם כי הצדיקו את כל הנבואות על תבלי הגלות, סברו, כי מראותיהן כבר מאחורינו הן ועתידה לבא תקופה של הבראה אטית ושקטה. זוהי משמעותה של נבואת ה"זוהר", כי הרדיפות תחדלנה ולמוד התורה שבה יהגה העם יומם ולילה יציל מחבלי המשיח והגאולה תבא ברחמים — "יפקון מן גלותא ברחמי".

במקום הנסיגות של יסורי הגוף על המוקד ובחדר הענויים, יבא הצורף הרוחני. הקבלה עשתה את כל אשר לא ידה לשוות לנסיגות הרוח והלב אופי קשה יותר מבחינות רבות מאשר לנסיגות הגוף. מות הענויים לא הפחיד שוב את הנרדפים יומם ולילה. האחד, ראה בו את הגאולה, השני, השתדל לזכות בחיי עולם, הנועדים לצדיקים ולחסידים, בצורה הנוחה ביותר. כל זה, אומר רבי דב, אינו אלא אנוכיות עדינה. יש גר'עדן עליון וגר'עדן תחתון. ה"עדן" פירושו הנאה. יש הנאה גופנית והנאה רוחנית. "גן" יכול על פי דרך המוסר להתפרש מלשון "גנה". לגנות את ההנאה העליונה, כמו את התחתונה. כי מי שעובד את ה' כדי לזכות בהנאה, הרי הוא עובד את עצמו ויש לגנות זאת, כדרך שיש לגנות את הרדיפה אחרי ההנאות החמורות והגופניות. עבודת ה' האמתית אינה אלא לקיים את רצונו ית'.

אחד האדמו"רים מהאסכולה הזאת, רבי יחזקאל מקוזמיר, הלך עם אנשיו לקדש את הלבנה. בליל חורף עז ראה קוץ אחד נצב על משמרתו. שאל את הקוץ, כיצד הוא מחזיק מעמד ואינו קופא מקור. הקוץ ענה: לכשאקפא ימלא אחר את מקומי. — רואים אתם, אמר הצדיק אל חסידיו, — כאן לפניכם הדרך הנכונה כיצד לעבוד את מלך מלכי המלכים.

הספור הבא מחיי הבעש"ט הוא מלא מסתורין, אולם אפשר למצא הבנה לתוכנו אצל הפילוסופים החדשים, הדוגלים בשיטת "קשר אל-חוטי הדדי חוזר שבין היצורים, מתחת לסף ההכרה".

פעם הלך הבעש"ט עם אנשיו בשדה. למשמע געיית שור, נאנח מרה.

* החשבון מתבסס על המלה "תשבך" שבפסוק "עד מה אשור תשבך". המו"ל של

הספר "אור לשמים" גנזו את החשבון הזה, ומרמזים שעשו זאת "לפי פקודת צדיקי הדור". —
המתרגם.